higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

KINDERGESONDHEID N4

24 MEI 2019

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	A
	1.1.2	C
	1.1.3	C
	1.1.4	C
	1.1.5	D
	1.1.6	B
	1.1.7	C
	1.1.8	D
	1.1.9	D
	1.1.10	A
	1.1.11	C
	1.1.12	A
	1.1.13	B
	1.1.14	A
	1.1.15	B
	1.1.16	C
	1.1.17	D
	1.1.18	C
	1.1.19	C
	1.1.20	C

(20 × 1) (20)

1.2	1.2.1	E
	1.2.2	C
	1.2.3	F
	1.2.4	B
	1.2.5	A

(5 × 2) (10)

1.3	1.3.1	Waar
	1.3.2	Waar
	1.3.3	Onwaar
	1.3.4	Onwaar
	1.3.5	Waar
	1.3.6	Waar
	1.3.7	Waar
	1.3.8	Waar
	1.3.9	Onwaar
	1.3.10	Waar

(10 × 1) (10)

Kopiereg voorbehou

1.4 1.4.1 Draers
1.4.2 Marasmus
1.4.3 Keisersnee
1.4.4 Stuitgeboorte
1.4.5 Holistiese ontwikkeling
1.4.6 Involusie
1.4.7 Gemeenskapsgesondheid
1.4.8 Immuniteit
1.4.9 Sakrefleks
1.4.10 Mekonium

(10 × 1) (10)
[50]

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 2

2.1 2.1.1
- Geen water en/of sanitasie nie
- Geen skuiling nie
- Gebrek aan medikasie
- Gebrek aan voedsel
- Elektrisiteitstoevoer word onderbreek
- Verlies van klere tydens vloede (Enige 5 × 1) (5)

2.1.2
- Druppelinfeksie
- Waterverwant
- Besoedelde voedsel
- Diere en insekte
- Direkte kontak (Enige 4 × 1) (4)

2.1.3 (a)
- Deur gebroke vel
- Deur liggaamsopeninge (2)

(b)
- Gebroke vel – sere, skrape, insekbyte
- Liggamsopeninge – bv. mond, oë, geslagsopeninge

(2 × 2) (4)

2.1.4
- Water
- Grond/Sand
- Lug
- Geraas (Enige 3 × 1) (3)

2.1.5
- Waterbesoedeling – staande water, vuil riviere
- Grond-/sandbesoedeling – diere vrek en ontbind in die sand; lopende riool besoedel die grond
- Lugbesoedeling – rook en gasse uit fabrieke
- Geraasbesoedeling – harde musiek, vliegtuie wat aanhoudend oor 'n gebied vlieg

(TWEE voorbeelde van enige DRIE tipes wat in VRAAG 2.1.4 genoem is) (2 × 3) (6)

2.2
2.2.1 Visueel – sig – oë
2.2.2 Olfaktories – reuk – neus
2.2.3 Ouditief – gehoor – ore
2.2.4 Smaaksin – smaak – mond
2.2.5 Gevoelsin – gevoel – vel

(5 × 2) (10)

2.3
- Was altyd eers hande.
- Gebruik slegs steriele toerusting.
- Kook water en laat dit afkoel.
- Meet die formule versigtig af.
- Voeg die korrekte aantal mate in.
- Gebruik slegs die maatlepel wat met die spesifieke formule verskaf word.
- Plaas die deksel en tiet stewig op die bottel.
- Skud of rol die bottel tussen jou hande. Verseker dat die tiet bedek is terwyl dit gemeng word, moenie die tiet vashou terwyl geskud word nie.
- Toets die temperatuur van die voeding op jou voorarm indien voeding direk na voorbereiding geskied, of bewaar op 'n koel plek of plaas in die yskas totdat dit gebruik gaan word.
- Laat die werksoppervlak netjies agter. (10)

2.4
- Bevorder 'n veselryke dieet met baie vrugte en groente.
- Verhoog inname van vloeistof met water tussen voedings.
- Vermy purgeermiddels of setpille maar raadpleeg eerder 'n dokter indien die toestand voortduur. (3 × 2) (6)

[50]

VRAAG 3

3.1 Onmiddellike spening vind plaas wanneer die baba onmiddellik van die bors afgehaal word en met 'n bottel gevoer word. (2)

3.2
- Vestig 'n goeie aanbod van borsmelk deur middel van aanvraagvoeding.
- Bevries borsmelk en merk die houers met datum-etikette.
- Kry 'n goeie dagsorgsentrum voordat jy teruggaan werk toe om die baba se roetine te vestig.
- Borsvoed die baba vir die eerste voeding in die oggend en onmiddellik wanneer jy tuis kom. (4 × 2) (8)

3.3
- Klere moet los en gemaklik pas.
- Kies ligte materiaal.
- Bra's moet van katoen gemaak wees en die borste ondersteun.
- Gebruik natuurlike materiale soos katoen. (4)

3.4
- Moet wye nekke hê om kleding te vergemaklik
- Moenie linte hê wat die baba kan verwurg nie
- Knope moet stewig vasgewerk wees omdat die baba dit kan insluk
- Vermy nylon aangesien die brandbaar is
- Vermy rokke en lang nagklere wat kan vashaak en ongelukke kan veroorsaak.
- Steek borslap aan klere vas om te verhoed dat babas versmoor
- Vermy rittsluiters aan babas en peuters se klere omdat dit kaal vel om klein seuntjies se penisvel kan vasknyp. (Enige 5 × 2) (10)

3.5
- Aanvanklike koste kan hoog wees
- Tydrowend om te was en droog te maak
- Moet gesteriliseer word en dit is tydrowend
- Met met waterdigte materiaal bedek word
- Kan uitslag veroorsaak indien dit nie gereeld geruil word nie en/of seep en versagmiddels nie korrek gebruik word nie
- Die materiaal word met verloop van tyd hard
- Dit neem lank om droog te word
- Tensy Velcro gebruik word is hegters nodig wat kan wegraak of die kind kan beseer indien dit nie korrek gebruik word nie
- Wasfasiliteite is nie altyd beskikbaar nie (Enige 6 × 1) (6)

3.6
- Doekvoerings moet in die toilet weggespoel word.
- Enige vaste stowwe kan afgespoel word.
- Plaas vuil doeke in 'n bak water.
- Voeg steriliseringsmiddels volgens die vervaardigers se aanduidings by.
- Doeke moet oornag in 'n verseëlde houer geweek word.
- Doeke kan die volgende dag normaalweg gewas word.
- Doeke moet apart van ander huishoudelike wasgoed gewas word.
- Temperatuur moet ongeveer 60 grade Celsius wees.
- Die masjien moet nooit oorlaai word nie.
- Reuklose wasgoedseep moet gebruik word sodat dit nie die baba se vel irriteer nie.
- Doeke moet goed uitgespoel word.
- Doek moet in 'n tuimeldroeër of in die son drooggemaak word. (12)

3.7 Die versorger kan:
- teen siekte ingeënt word wat vanaf die kinders oorgedra kan word
- 'n gesonde dieet volg om haar ligaam teen siektes te beskerm
- haar hande gereeld was om van kieme ontslae te raak
- handskoene dra wanneer siek kinders hanteer word
- vitamiene neem om haar immuunstelsel te versterk (Enige 4 × 2) (8)

[50]

VRAAG 4

4.1 4.1.1
- Yster
- Kalsium
- Vitamiene
- Foliensuur
- Proteïene (5)

4.1.2
- Yster – verryk die bloed en gee die ma meer engergie
- Kalsium – versterk die ma en die kinders se tande en bene
- Vitamiene – beskerm die liggaam teen siektes
- Foliensuur – bevorder gesonde groei van die baba se brein en rugmurg
- Proteïene – bevorder gesonde ontwikkeling van die baba se spiere (5)

4.2 Stap 1: Die baba word voor die voeding met klere aan geweeg.

Stap 2: Die baba word onmiddellik na die voeding weer geweeg sonder dat die klere of doek verander word.

Stap 3: Die verskil tussen die twee massas is die hoeveelheid melk wat die baba ingeneem het.

(3 × 1) (3)

4.3
- Indien babas, kleuters en kinders sekere voedselsoorte nie wil eet nie, kyk of hulle nie dieselfde kos op 'n ander dag sal eet nie.
- Gee vaste kos wanneer babas rustig is. Moegheid en opwinding kan 'n verlies aan eetlus veroorsaak.
- Verseker dat voeding op 'n ontspanne manier in 'n aangename, veilige omgewing plaasvind.
- Buigsaamheid, geduld en kennis van ouderdomsverwante voeding moet aangewend word.
- Die tipe vaste kos wissel na gelang van die ouderdom waarop die baba vaste kos begin eet. (5 × 2) (10)

4.4
- Niere
- Ureters (nierpypies)
- Urienblaas
- Uretra (4)

4.5
- Lê die baba op 'n sagte, ligte kombersie neer waarvan die bokant ingevou is.
- Lig die linkerkant van die kombers gelyk met die baba se kop.
- Vou dit skuins oor die baba se skouer en druk die punt onder die baba se regterknie in met die baba se arms by die elmboog gebuig en die bene wat vry is.
- Lig die regterhoek op en trek dit styf sonder om die baba te beweeg.
- Vou die regterhoek skuins oor die baba.
- Lig die baba effens en druk die punt onder die baba in. (6)

4.6
- Verseker 'n gesonde, skoon omgewing – hou speelgoed en toerusting higiënies.
- Verseker dat die kinders in jou sorg ingeënt is.
- Kinders moet slegs teruggaan skool toe as hulle gesond genoeg is om ander kinders nie te infekteer nie.
- Ken die tekens en simptome van die verskillende siektes.
- Isoleer 'n siek kind.
- Leer gesonde gewoontes aan soos om tande te borsel, hande te was en mond en neus te bedek wanneer gehoes of genies word.
- Versorgers moet handskoene dra wanneer aan liggaamsvloeistowwe blootgestel word. (Enige 5 × 2) (10)

4.7
- Verbeter bloedsirkulasie
- Verbeter houding
- Help met rugpyn omdat die kernspiere versterk word
- Verminder vermoeidheid
- Verminder spanning
- Berei die liggaam vir die geboorteproses voor (Enige 4 × 1) (4)

4.8
4.8.1 Maklik om vir borsvoeding oop te maak
4.8.2 Absorbeer melk wat uit die borste uitlek
4.8.2 Voorkom barsies en skeurplekkies in die borste
(3 × 1) (3)
[50]

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou